

Державна податкова служба України
Головне управління ДПС
у Тернопільській області

**Як оподатковується дохід, отриманий
від ломбарду внаслідок реалізації
заставленого майна платника податку
за невиконання умов договору?**

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Відповідно до п. 1 ст. 30 Закону України від 14 грудня 2021 року № 1953-IX «Про фінансові послуги та фінансові компанії» (далі – Закон № 1953) ломбард – це фінансова установа, яка на підставі ліцензії на діяльність ломбарду має право надавати фізичним особам фінансові послуги з надання коштів та банківських металів у кредит у вигляді ломбардних кредитів.

Ломбардна операція – це операція, що здійснюється фізичною чи юридичною особою, з отримання коштів від юридичної особи, що є фінансовою установою, згідно із законодавством України, під заставу товарів або валютних цінностей. Ломбардні операції є різновидом кредиту під заставу (п. п. 14.1.100 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Поняття «застава» визначено у ст. 572 Цивільного кодексу України (далі – ЦКУ) та ст. 1 Закону України від 02 жовтня 1992 року № 2654-XII «Про заставу» (далі – Закон № 2654), яке включає в себе те, що кредитор (заставодержатель) має право у разі невиконання боржником (заставадавцем) зобов'язання, забезпеченого заставою, а також в інших випадках, встановлених законом, одержати задоволення за рахунок заставленого майна переважно перед іншими кредиторами цього боржника, якщо інше не встановлено законом (право застави).

Застава виникає на підставі, зокрема, договору (п. 1 ст. 574 ЦКУ).

Статтею 575 ЦКУ визначено окремі види застав, зокрема, заклад майна, що передбачає перехід предмета застави у володіння заставодержателя.

Відповідно до ст. 20 Закону № 2654 та ст. 589 ЦКУ у разі невиконання зобов'язання, забезпеченого заставою, а також в інших випадках, встановлених законом, заставодержатель набуває право звернення стягнення на предмет застави.

При цьому, якщо при реалізації предмета застави виручена грошова сума перевищує розмір забезпечених цією заставою вимог заставодержателя, різниця повертається заставодавцю (ст. 25 Закону № 2654).

Оподаткування доходів фізичних осіб регламентується розділом IV ПКУ, відповідно до п. п. 163.1.1 п. 163.1 ст. 163 ПКУ якого об'єктом оподаткування фізичної особи – резидента є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід.

Перелік доходів, які не включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку, визначено ст. 165 ПКУ.

Водночас до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку включаються інші доходи, крім зазначених у ст. 165 ПКУ (п. п. 164.2.20 п. 164.2 ст. 164 ПКУ).

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

При цьому особою, відповідальною за нарахування, утримання та сплату (перерахування) до бюджету податку з інших доходів, є податковий агент – для оподатковуваних доходів з джерела їх походження в Україні (п.п. «а» п. 171.2 ст. 171 ПКУ).

Згідно з п. п. 168.1.1 п. 168.1 ст. 168 ПКУ податковий агент, який нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь платника податку, зобов'язаний утримувати податок із суми такого доходу за його рахунок, використовуючи ставку податку 18 відс., визначену у п. 167.1 ст. 167 ПКУ.

Отже, протягом строку дії договору основна сума кредиту, отриманого платником податку від ломбарду, не включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу такого платника.

Разом з тим, при неповерненні грошових коштів у вигляді фінансового кредиту у термін, встановлений договором, сума такого кредиту включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку та оподатковується на загальних підставах. При цьому доходом платника податку є також сума різниці, яка розрахована та повернута платнику відповідно до ст. 25 Закону № 2654.

Гарячі лінії ГУ ДПС у Тернопільській області: <https://tr.tax.gov.ua/anonsi-ark/30680.html>

Чат-бот ДПС «StopViolationBot» t.me/StopOverpriceBot

Мобільний застосунок «Моя податкова»

Android <https://play.google.com/store/apps/details?id=my.tax.gov.ua>

iOS <https://t1p.de/lgu5a>

Для оперативної комунікації з інститутами громадянського суспільства в органах ДПС діє
комунікаційна податкова платформа: tr.ikc@tax.gov.ua

Підпишись на телеграм канал t.me/tax_gov_ua